

Εγχειρίδιο Εκπαιδευτικού

«Ο Οικονομικός Κώδικας τής κυψέλης»



ΕΝΟΤΗΤΑ 7: «Ασφάλεια στη Σύγχρονη Ζωή – Διαδικτυακές Συναλλαγές και Προστασία»

Διάρκεια 45- 60 λεπτά

1. Επισκόπηση

Η ενότητα αυτή εισάγει τους μαθητές στις βασικές έννοιες της ψηφιακής ασφάλειας, της προστασίας προσωπικών δεδομένων και της υπεύθυνης διαδικτυακής συμπεριφοράς. Μέσα από τη μεταφορά της κυψέλης –όπου οι μέλισσες φρουρούν τις εισόδους της για να προστατεύσουν τους πόρους τους– τα παιδιά μαθαίνουν ότι η σύγχρονη «οικονομική κυψέλη» απαιτεί εγρήγορση, επίγνωση και στρατηγική.

Η αναγνώριση κινδύνων, η πρόληψη ψηφιακών επιθέσεων και η υπεύθυνη διαχείριση των ψηφιακών μας στοιχείων αποτελούν βασικά εφόδια για την προστασία της ψηφιακής μας ταυτότητας και των οικονομικών μας δεδομένων. Μέσα από δραστηριότητες που συνδυάζουν παιχνίδι ρόλων, οπτική αναπαράσταση και πρακτική εξάσκηση, ενισχύεται η ικανότητα των παιδιών να διαχειρίζονται με ασφάλεια και υπευθυνότητα τις διαδικτυακές τους επιλογές.

Η υπευθυνότητα ενισχύει την οικονομική ευφυΐα των παιδιών καθώς τα βοηθά να αναγνωρίζουν τους ψηφιακούς κινδύνους, να λαμβάνουν προληπτικά μέτρα και να υιοθετούν στρατηγικές προστασίας για την ασφάλεια των οικονομικών τους συναλλαγών και προσωπικών δεδομένων.

2. Μαθησιακοί Στόχοι

Οι μαθητές:

1. **Κατανοούν βασικές έννοιες όπως “ψηφιακή ασφάλεια” και “προστασία προσωπικών δεδομένων”.**
Αναπτύσσουν δεξιότητες για ασφαλή πλοήγηση και αναγνώριση των προσωπικών πληροφοριών που δεν πρέπει να κοινοποιούνται.
2. **Διακρίνουν ασφαλείς και μη ασφαλείς πρακτικές στις διαδικτυακές συναλλαγές.**
Εξασκούνται στην αξιολόγηση καταστάσεων και στην κριτική σκέψη γύρω από την αυθεντικότητα ψηφιακών πηγών και προσκλήσεων.
3. **Μαθαίνουν πώς να δημιουργούν ισχυρούς κωδικούς και πώς να τους διαχειρίζονται με ασφάλεια.**
Καλλιεργούν τη δεξιότητα πρόληψης ψηφιακής παραβίασης και υιοθετούν υπεύθυνες συμπεριφορές.
4. **Αναγνωρίζουν συχνά διαδικτυακά ρίσκα όπως το phishing και τα κακόβουλα λογισμικά.**
Μαθαίνουν να αναπτύσσουν εσωτερικούς “μηχανισμούς συναγερμού” και να ζητούν βοήθεια όταν αντιμετωπίζουν ύποπτες καταστάσεις.
5. **Συνδέουν τη συμπεριφορά των μελισσών που φυλούν την κυψέλη με την ανάγκη προστασίας των δικών μας οικονομικών πόρων στο διαδίκτυο.**
Ενισχύουν τη συναισθηματική και γνωστική αυτορρύθμιση σε σχέση με την ψηφιακή τους παρουσία και την υπευθυνότητα απέναντι στον εαυτό τους και τους άλλους.

3. Περίγραμμα Μαθήματος

Επειδή το μάθημα είναι διαδραστικό η διάρκεια εξαρτάται από την τάξη. Το σημερινό, λόγω της ιδιαιτερότητάς του, δεδομένου ότι πλέον τα παιδιά ζουν και κινούνται στο διαδίκτυο και χρειάζεται να είναι γνώστες των βασικών κανόνων πλοήγησης με ασφάλεια, έχει λίγο μεγαλύτερη (κατά 5 λεπτά) προτεινόμενη διάρκεια και κατανέμεται ως εξής:

- Προ-αξιολόγηση μαθητών / Συζήτηση: 10 λεπτά.
- Θεωρία / Αφήγηση Εκπαιδευτικού: 10 λεπτά.
- Παιχνίδια Ρόλων / Δραστηριότητες: 25 λεπτά.
- Αξιολόγηση μαθητών: 10 λεπτά
- Σύνοψη και Ανασκόπηση: 5 λεπτά.
- Κλείσιμο - Επίλογος: 5 λεπτά

Υλικό Μαθήματος / Εκτυπώσεις

Το υλικό τού μαθήματος περιλαμβάνει:

- Κάρτες με παραδείγματα ασφαλών και μη ασφαλών πρακτικών.
- Οδηγίες για τη δημιουργία ισχυρών κωδικών.

Προσαρμογή Μαθήματος για Παιδιά με μαθησιακές δυσκολίες

- Χρήση οπτικών βοηθημάτων για την κατανόηση εννοιών.
- Σύντομες, διαδοχικές δραστηριότητες με ξεκάθαρες οδηγίες.
- Ενίσχυση μέσω παιχνιδιών ρόλων, που κρατούν ζωντανό το ενδιαφέρον.
- Διαλείμματα για ερωτήσεις και σύντομες συζητήσεις.

Υλικό για τον εκπαιδευτικό

Ανάλυση – τι πρέπει να γνωρίζει ο εκπαιδευτικός:

Οι έννοιες που παρουσιάζονται παρακάτω συνοδεύονται από παραδείγματα και εξηγήσεις για σας βοηθήσουν να κατανοήσετε, βαθύτερα το θέμα και να το παρουσιάσετε στα παιδιά με σαφήνεια.

Κατά τη συζήτηση, μπορείτε να αναφέρετε:

- Η ασφάλεια στο διαδίκτυο αφορά την προστασία των δεδομένων και των χρημάτων μας από κακόβουλες ενέργειες.
- Ένας ισχυρός κωδικός περιλαμβάνει γράμματα, αριθμούς και σύμβολα.
- Δεν πρέπει να χρησιμοποιούμε τον ίδιο κωδικό παντού, γιατί έτσι αυξάνεται ο κίνδυνος να παραβιαστούν οι λογαριασμοί μας.

4. Προ-Αξιολόγηση Μαθητών (8 λεπτά)

Πριν ξεκινήσει το μάθημα:

- Διαβάστε το παρακάτω κείμενο στους μαθητές.

«Καλώς ήρθες στην τελευταία αποστολή τής κυψέλης!

Έφτασες μέχρι εδώ και στην «πτήση» σου, έμαθες πώς να κερδίζεις, πώς να επιλέγεις, πώς να αποταμιεύεις, πώς να επενδύεις. Τώρα ήρθε η ώρα για το τελικό μάθημα - το πιο συναρπαστικό από όλα:

Πώς να γίνεις ΦΥΛΑΚΑΣ του δικού σου θησαυρού!

Το μυστικό των μελισσών-φυλάκων

Στην είσοδο κάθε κυψέλης, κάτι εκπληκτικό συμβαίνει κάθε δευτερόλεπτο. Ειδικές μέλισσες στέκονται σε ετοιμότητα, σαν σούπερ-ήρωες της κυψέλης.

Η αποστολή τους; Να προστατέψουν το πολύτιμο μέλι από τους εισβολείς!

Οι φύλακες έχουν απίστευτες δυνάμεις:

Έλεγχος Ταυτότητας! Όταν μια μέλισσα πλησιάζει, οι φύλακες γίνονται ντετέκτιβ! Μυρίζουν το άρωμά της - είναι το σωστό; Βλέπουν τον χορό της - είναι ο κωδικός της κυψέλης; Αν κάτι δεν πάει καλά - **ΣΤΟΠ! Δεν περνάς!**

Ανιχνευτές Απατεώνων! Κάποιες σφήκες νομίζουν ότι είναι έξυπνες. Ψεκάζονται με άρωμα λουλουδιού για να μοιάσουν σε μέλισσες. Αλλά οι φύλακες είναι ΠΟΛΥ πιο έξυπνοι! Τις ξεμασκαρεύουν αμέσως και τις διώχνουν: "Φύγε από εδώ, απατεώνα!"

Μυστικοί Κωδικοί! Οι μέλισσες έχουν δικούς τους κωδικούς - ειδικούς χορούς, μυστικά αρώματα, μηνύματα με δονήσεις. Σαν κωδικούς σούπερ-πρακτόρων! Μόνο αυτές που ανήκουν στην κυψέλη τους ξέρουν.

Αναβάθμιση Ασφαλείας! Αν οι κίνδυνοι αυξηθούν, οι μέλισσες δεν κάθονται με σταυρωμένα χέρια! Φέρνουν περισσότερη πρόπολη (σαν κόλλα-ασπίδα) στην είσοδο, αλλάζουν τους κωδικούς, φέρνουν παραπάνω φύλακες. Είναι πάντα ένα βήμα μπροστά!

Γιατί είναι ΤΟΣΟ σημαντικοί;

Φαντάσου τι θα γινόταν χωρίς φύλακες:

- Οι εισβολείς θα έκλεβαν όλο το μέλι
- Η βασίλισσα θα ήταν σε κίνδυνο
- Όλη η σκληρή δουλειά των μελισσών θα πήγαινε χαμένη

Οι φύλακες είναι οι ΗΡΩΕΣ της κυψέλης. Χωρίς αυτούς, τίποτα δεν θα ήταν ασφαλές!

Και τώρα... ΕΣΥ!

Στον ψηφιακό κόσμο (στο ίντερνετ), **ΕΣΥ είσαι ο φύλακας!**

Τα προσωπικά σου δεδομένα; Το "μέλι" σου.

Οι κωδικοί σου; Η "πόρτα" τής κυψέλης σου.

Τα χρήματά σου; Ο "θησαυρός" που πρέπει να προστατεύσεις.

Και ξέρεις ποιοι είναι οι εισβολείς; Οι χάκερς, τα ψεύτικα μηνύματα (phishing), οι απατεώνες στο διαδίκτυο!

Σήμερα θα γίνεις ΣΟΥΠΕΡ-ΦΥΛΑΚΑΣ!

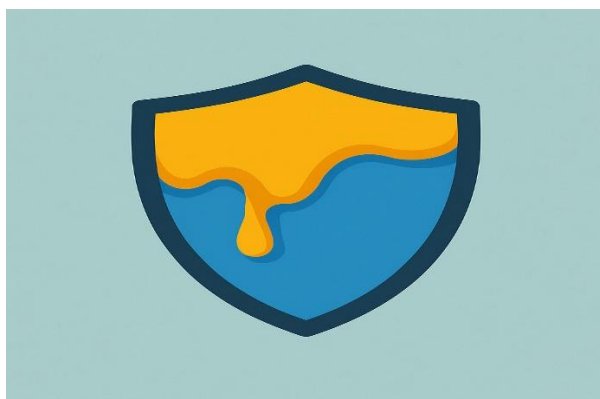
Θα μάθεις:

- ✓ Πώς να δημιουργείς ΙΣΧΥΡΟΥΣ κωδικούς που κανείς δεν μπορεί να σπάσει
- ✓ Πώς να ξεσκεπάζεις τους ψηφιακούς απατεώνες (όπως οι μέλισσες τις σφήκες!)
- ✓ Πώς να προστατεύεις το "ψηφιακό σου μέλι" από τους κακούς

Είσαι έτοιμος/η για την τελευταία περιπέτεια;

Η ασφάλεια στο διαδίκτυο είναι η «**ψηφιακή σου ασπίδα**»!»

- Πείτε στα παιδιά να ανοίξουν το βιβλίο τους στη σελίδα 3, και συνεχίστε το διάβασμα.



«Φόρεσε την ασπίδα σου, φύλακα της κυψέλης - ξεκινάμε!»

- Γ) Συζητήστε με τους μαθητές:
 1. Τι σημαίνει για εσένα «ασφάλεια στο διαδίκτυο»;
 2. Έχεις ακούσει ποτέ για κάποιον που έχασε χρήματα ή προσωπικά δεδομένα λόγω κακών πρακτικών στο διαδίκτυο;
 3. Χρησιμοποιείς τον ίδιο κωδικό για πολλούς λογαριασμούς;
 4. Τι πιστεύεις ότι είναι ένας ισχυρός κωδικός;
 5. Πώς πιστεύεις ότι μπορείς να καταλάβεις αν ένα μήνυμα ή μια ιστοσελίδα είναι ασφαλής;
- Μόλις ολοκληρώσετε τη συζήτηση υποδείξτε τους να συμπληρώσουν τις «**Ερωτήσεις Προβληματισμού**» που βρίσκονται στη σελ. 3 του βιβλίου τους.

Αφήγηση Εκπαιδευτικού (10 λεπτά)

"Η Σφήκα με το άρωμα λουλουδιού"

Στην άκρη ενός μεγάλου λουλουδοτόπου, μια πολυάσχολη κυψέλη γεμάτη μέλισσες δούλευε ασταμάτητα. Οι μέλισσες συνεργάζονταν για να συγκεντρώσουν μέλι, να προστατεύσουν τη βασίλισσα και να διατηρήσουν την ασφάλεια της κυψέλης.

Μια μέρα, μια σφήκα πλησίασε την είσοδο. Είχε ψεκάσει τον εαυτό της με άρωμα λουλουδιού για να μοιάζει στις μέλισσες. Στεκόταν ακριβώς μπροστά από τους φύλακες και είπε:

- «Ανοίξτε μου, είμαι μέλισσα και φέρνω γύρη!»

Οι φύλακες, όμως, ήταν υποψιασμένοι.

- «Αν είσαι μέλισσα, δείξε μας τον χορό της γύρης!»

Η σφήκα προσπάθησε να χορέψει, αλλά οι κινήσεις της ήταν αδέξιες. Είχε ξεχάσει πως οι μέλισσες έχουν έναν ιδιαίτερο τρόπο να επικοινωνούν μέσω χορού. Οι φύλακες κατάλαβαν την απάτη και της είπαν:

- «Φύγε από την κυψέλη μας! Δεν θα σου δώσουμε το μέλι μας!»

Η σφήκα έφυγε, αλλά οι μέλισσες αποφάσισαν να ενισχύσουν την ασφάλεια της κυψέλης. Έβαλαν περισσότερη πρόπολη στην είσοδο, άλλαξαν τον "κωδικό" αναγνώρισης και έμαθαν σε όλες τις εργάτριες να είναι πιο προσεκτικές.

Όπως οι μέλισσες προστατεύουν την κυψέλη τους από εισβολείς, έτσι κι εμείς πρέπει να προστατεύουμε τον ψηφιακό μας κόσμο. Αν κάτι φαίνεται ύποπτο, καλύτερα να το ελέγξουμε ή να το απορρίψουμε.

Αν δεν προσέξουμε, μπορεί να χάσουμε πολύτιμες πληροφορίες ή χρήματα, όπως οι μέλισσες μπορεί να χάσουν το μέλι τους από έναν κλέφτη.

Η Σημασία της ασφάλειας στις Διαδικτυακές Συναλλαγές

Εξηγήστε στα παιδιά γιατί είναι απαραίτητη η ασφάλεια στο διαδίκτυο:

1. **Προστασία Προσωπικών Δεδομένων:** Τα δεδομένα μας είναι πολύτιμα και δεν πρέπει να τα μοιραζόμαστε με αγνώστους.
2. **Αποφυγή Οικονομικών Απωλειών:** Σε διαδικτυακές συναλλαγές, αν δεν προσέξουμε, μπορεί να χάσουμε χρήματα.
3. **Ψυχική Ηρεμία:** Όταν γνωρίζουμε ότι είμαστε ασφαλείς, αλληλεπιδρούμε στο διαδίκτυο με αυτοπεποίθηση.

Σύγχρονες απειλές στις Διαδικτυακές Συναλλαγές

Παρουσιάστε τις πιο συνηθισμένες απειλές που μπορεί να αντιμετωπίσουν οι μαθητές:

Απειλή	Περιγραφή	Παράδειγμα
Phishing	Ψεύτικα emails ή μηνύματα που προσπαθούν να κλέψουν τα δεδομένα σου.	Μήνυμα που λέει: «Κέρδισες ένα δώρο! Δώσε τον κωδικό σου για να το παραλάβεις.»
Κακόβουλα Links	Ιστοσελίδες ή σύνδεσμοι που περιέχουν ιούς ή κλέβουν δεδομένα.	Ένας σύνδεσμος που φαίνεται επίσημος αλλά οδηγεί σε ψεύτικη σελίδα.
Αδύναμοι Κωδικοί	Κωδικοί που είναι εύκολο να μαντέψει κάποιος ή χρησιμοποιούνται σε πολλούς λογαριασμούς.	Κωδικός: «12345» ή «password».
Δημόσια Wi-Fi	Μη ασφαλή δίκτυα που μπορούν να υποκλαπούν από χάκερ.	Σύνδεση σε δωρεάν Wi-Fi καφετέριας για αγορές.

5. Παιχνίδια Ρόλων / Δραστηριότητες (25 λεπτά)

Δραστηριότητα 1: Δημιουργία Ισχυρού Κωδικού (ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ)

Στόχος:

Η δραστηριότητα στοχεύει να διδάξει στα παιδιά πώς να δημιουργούν ισχυρούς κωδικούς πρόσβασης, που προστατεύουν τις προσωπικές τους πληροφορίες και να κατανοήσουν τη σημασία της ασφάλειας στο διαδίκτυο.

Υλικά: (βιβλίο μαθητή)

- Ένα φύλλο εργασίας ή διαδραστική παρουσίαση με:
 - Παραδείγματα ισχυρών και αδύναμων κωδικών.
 - Οδηγίες για τη δημιουργία ισχυρού κωδικού.

Πίνακας ή χαρτί για σημειώσεις. (τα παιδιά κάνουν τη δραστηριότητα στο βιβλίο μαθητή, σελ. 4, Δραστηριότητα 1, στο τέλος του βιβλίου του υπάρχει ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ με αναλυτικές οδηγίες, ώστε να πειραματιστούν στο σπίτι)

Διαδικασία:

Βήμα 1: Εισαγωγή στη σημασία τού ισχυρού κωδικού

Εξηγείστε στους μαθητές:

- Τι είναι ένας κωδικός πρόσβασης(password).**

Μια σειρά από 8, τουλάχιστον, χαρακτήρες (γράμματα, αριθμούς ή σύμβολα) που χρησιμοποιείται για να προστατεύει την πρόσβαση σε προσωπικούς λογαριασμούς, πληροφορίες, συσκευές ή δεδομένα.

Είναι μια μορφή ασφάλειας που διασφαλίζει ότι μόνο εξουσιοδοτημένα άτομα μπορούν να έχουν πρόσβαση σε συγκεκριμένες πληροφορίες ή συστήματα.

ΠΡΟΣΟΧΗ: Δεν τον δίνουμε ποτέ σε κανέναν, κυρίως δεν τον αποστέλλουμε διαδικτυακά.

- Γιατί χρειάζεται να είναι ισχυρός.**

Δυσκολεύει την παραβίαση: Είναι πιο δύσκολο για χάκερ ή κακόβουλα προγράμματα να τον μαντέψουν.

Προστατεύει τα δεδομένα: Διασφαλίζει ότι οι προσωπικές πληροφορίες, όπως οικονομικά στοιχεία ή προσωπικές επικοινωνίες, παραμένουν ασφαλείς.

Αποτρέπει μη εξουσιοδοτημένη πρόσβαση: Εξασφαλίζει ότι κανείς άλλος δεν μπορεί να χρησιμοποιήσει τους λογαριασμούς μας, χωρίς άδεια.

- **Τι μπορεί να συμβεί αν χρησιμοποιούμε αδύναμους ή απλούς κωδικούς.**

Παραβίαση λογαριασμών: Ένας απλός κωδικός, όπως "123456" ή "password", μπορεί να τον μαντέψει κάποιος εύκολα ή να παραβιαστεί από χάκερ.

Απώλεια προσωπικών δεδομένων: Οι κακόβουλοι χρήστες μπορούν να αποκτήσουν πρόσβαση σε ευαίσθητες πληροφορίες, όπως οικονομικά στοιχεία, φωτογραφίες ή μηνύματα.

Οικονομικές απώλειες: Σε περίπτωση που αποκτήσουν πρόσβαση σε τραπεζικούς λογαριασμούς ή εφαρμογές πληρωμών, μπορεί να υπάρξει κλοπή χρημάτων.

Κατάχρηση ταυτότητας: Οι χάκερ μπορούν να χρησιμοποιήσουν τα προσωπικά μας δεδομένα για να παραπλανήσουν άλλους ή να διαπράξουν απάτες στο όνομά μας.

Μόνιμη απώλεια πρόσβασης: Αν κάποιος αλλάξει τον κωδικό μας, μπορεί να χάσουμε τον έλεγχο του λογαριασμού μας.

Διαγραφή του λογαριασμού μας από τα social (Facebook, Instagram, TikTok κλπ)

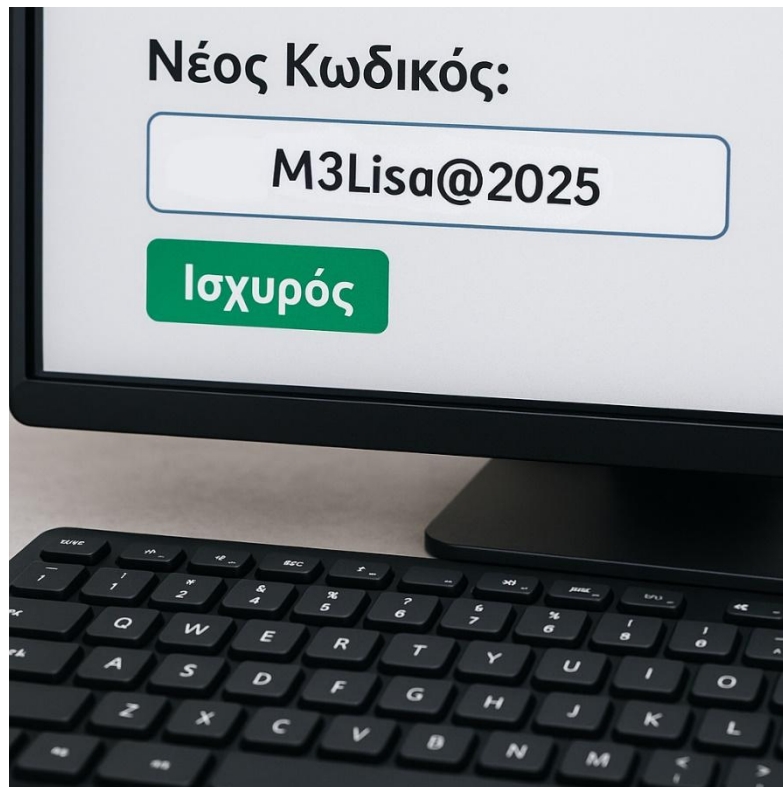
Βήμα 2: Οδηγίες Δημιουργίας Ισχυρού Κωδικού (περισσότερες πληροφορίες και πλήρης ανάπτυξη στο παράρτημα στη σελίδα 25 του παρόντος)

➤ Παρουσιάστε τα χαρακτηριστικά ενός ισχυρού κωδικού:

1. Τουλάχιστον **8 χαρακτήρες**.
2. Συνδυασμός από:
 - **Κεφαλαία και πεζά λατινικά γράμματα** (π.χ., A, a).
 - **Αριθμούς** (π.χ., 1, 2, 3).
 - **Ειδικούς χαρακτήρες** (π.χ., @, #, \$, !).
3. **Αποφυγή προσωπικών στοιχείων** (π.χ., ημερομηνία γέννησης, όνομα).
4. **Χρήση φράσεων ή λέξεων που δεν συνδέονται άμεσα με τον χρήστη** (π.χ., "Δυνατός!2023").

Παραδείγματα:

- Αδύναμος κωδικός: **123456, password, το όνομά μου.**
- Ισχυρός κωδικός: **!K@rD#2024\$.**
- Αδύναμος κωδικός: Ημερομηνία Γέννησης: **12052015**
- Δυνατός Κωδικός: **!2o52O!5** (η ίδια ημερομηνία γέννησης με αντικαταστάσεις)



Βήμα 3: Δημιουργία Κωδικών από τα παιδιά (βιβλίο εργασίας σελ. 4)

- Πείτε στα παιδιά να ανοίξουν το βιβλίο τους στη σελ. 4.
- Ζητήστε τους:
 - να μετατρέψουν τον «αδύναμο» κωδικό, όπως «12345» ή «password».σε ισχυρό κωδικό προσθέτοντας:
 - Κεφαλαία και πεζά γράμματα.
 - Αριθμούς
 - Ειδικά σύμβολα..
- Συγκρίνετε κάποιους από τους νέους κωδικούς και εξηγήστε γιατί είναι πιο ασφαλείς.
- Στη συνέχεια δημιουργούν δικούς τους ισχυρούς κωδικούς (π.χ., «M3l1ssa!2025» για κάποιον που αγαπά τις μέλισσες).
- Αφού ολοκληρώσουν τη δραστηριότητα, ζητήστε από 2-3 παιδιά να παρουσιάσουν τους κωδικούς τους και να αιτιολογήσουν γιατί είναι ισχυροί.

Συμβουλές για την Υποστήριξη των Μαθητών

1. **Ενθαρρύνετε ερωτήσεις:** Δημιουργήστε ένα περιβάλλον όπου οι μαθητές νιώθουν άνετα να ρωτήσουν για θέματα ασφάλειας.
2. **Παρέχετε παραδείγματα:** Χρησιμοποιήστε πραγματικές ιστορίες για να δείξετε τις συνέπειες των μη ασφαλών πρακτικών.
3. **Επαναλάβετε τις βασικές αρχές:** Βεβαιωθείτε ότι οι μαθητές κατανοούν πλήρως την αξία των ισχυρών κωδικών και της προσοχής στις συναλλαγές.

Σημείωση - Επανάληψη: Τόσο στο τέλος τού εγχειριδίου όσο και στο τέλος του βιβλίου εργασίας μαθητή, βρίσκεται παράρτημα με αναλυτικές οδηγίες. Παρακινείτε τα παιδιά να «παιξουν» στο σπίτι και να δημιουργήσουν **ΙΣΧΥΡΟΥΣ ΚΩΔΙΚΟΥΣ** (Πρόσθετη Δραστηριότητα για το Σπίτι, σελ. 8)

Δραστηριότητα: "Εντόπισε την ασφαλή ιστοσελίδα για τις συναλλαγές σου στο διαδίκτυο" (ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ)

Σκοπός: Να μάθουν οι μαθητές να αναγνωρίζουν χαρακτηριστικά ασφαλών συναλλαγών.

1. Υλικά:

- Μία πράσινη και μία κόκκινη σελίδα, για το κάθε παιδί
- Παραδείγματα δημιουργίας ασφαλών κωδικών για χρήση σε ιστοσελίδες (ασφαλείς και μη ασφαλείς – βρίσκονται στη συνέχεια - σελ. 13 - 14).
- Υπολογιστής για τη προβολή των ιστοσελίδων ή εκτυπωμένες καρτέλες με τις παραπάνω ιστοσελίδες.

2. Συζήτηση:

- Συζητήστε με τα παιδιά και εξηγήστε τους γιατί κάποιες ιστοσελίδες είναι ασφαλείς και άλλες όχι.
- Εξηγήστε τους ότι πρέπει πάντα να ελέγχουν τις διευθύνσεις πριν προχωρήσουν σε κάποια συναλλαγή.

Βασικές Έννοιες

Οι διαδικτυακές συναλλαγές είναι μέρος της καθημερινότητάς μας – είτε πρόκειται για αγορές, πληρωμές λογαριασμών ή ακόμα και για παιχνίδια. Ωστόσο, υπάρχουν κίνδυνοι που πρέπει να αναγνωρίζουμε και να αποφεύγουμε.

Βασικά χαρακτηριστικά των ασφαλών συναλλαγών:

I. Χρήση ασφαλών ιστοσελίδων:

- a. Ελέγχουμε αν η διεύθυνση ξεκινά με **https://** και αν υπάρχει ένα **λουκετάκι**  , δίπλα στη γραμμή διευθύνσεων.
- b. Αποφεύγουμε συναλλαγές σε ιστοσελίδες που δεν έχουν αυτά τα χαρακτηριστικά.

II. Ενημέρωση για την ταυτότητα της ιστοσελίδας:

- a. Ελέγχουμε αν η ιστοσελίδα ανήκει σε γνωστή εταιρεία ή οργανισμό.
- b. Κάνουμε αναζήτηση για αξιολογήσεις και κριτικές αν είναι πρώτη φορά που τη χρησιμοποιούμε.

III. Ασφαλής χρήση τραπεζικών στοιχείων:

- a. Ποτέ δεν δίνουμε τα στοιχεία της κάρτας μας μέσω email ή σε ύποπτες σελίδες.
- b. Αν χρησιμοποιούμε κάρτες για αγορές, προτιμούμε προπληρωμένες κάρτες (prepaid).

IV. Προσοχή σε ύποπτες προσφορές:

- a. Αν δούμε μια προσφορά που φαίνεται «πολύ καλή για να είναι αληθινή», πιθανότατα δεν είναι ούτε καλή, ούτε αληθινή..

V. Ενεργοποίηση επιβεβαίωσης ταυτότητας (2FA):

- a. Ενεργοποιούμε την **επαλήθευση δύο παραγόντων (Two-Factor Authentication)** για πρόσθετη ασφάλεια στους λογαριασμούς μας.

Ανάλυση Εννοιών, για καλύτερη κατανόηση

Η διαδικτυακή ασφάλεια αφορά όχι μόνο την προστασία των κωδικών ή των προσωπικών δεδομένων, αλλά και την αποφυγή των κινδύνων που σχετίζονται με πληρωμές και αγορές στο διαδίκτυο.

➤ Μπορείτε να πείτε στα παιδιά ότι:

- Οι **ασφαλείς συναλλαγές** μοιάζουν με την είσοδο στην κυψέλη! Οι μέλισσες ελέγχουν τα πάντα πριν αφήσουν κάποιον να μπει, και το ίδιο πρέπει να κάνουμε κι εμείς πριν δώσουμε τα στοιχεία μας.
- Ένα **λουκετάκι**  είναι σαν ένας φύλακας στην πόρτα που προστατεύει τον λογαριασμό μας.

3. Διαδικασία:

- Προβάλετε στον υπολογιστή ή, εναλλακτικά, δείξτε στα παιδιά τις εκτυπωμένες καρτέλες με διαφορετικές διευθύνσεις ιστοσελίδων.

Παραδείγματα ιστοσελίδων:

- I. **<https://www.genuine-shop.gr>**
✓ Ασφαλής (Έχει https:// και ανήκει σε αξιόπιστο κατάστημα).
 - II. **<http://super-offers.net>**
✗ Μη ασφαλής (Δεν έχει https:// και φαίνεται ύποπτη).
 - III. **<https://www.onlinebookstore.com>**
✓ Ασφαλής (Έχει https:// και λουκετάκι, γνωστός ιστότοπος).
 - IV. **<http://freemoney123.com>**
✗ Μη ασφαλής (Υπόσχεται χρήματα δωρεάν, πιθανό phishing).
 - V. **<https://secure.payment-platform.io>**
✓ Ασφαλής (Έχει https:// και σχετίζεται με ασφαλή πληρωμή).
 - VI. **<http://get-rich-quick.biz>**
✗ Μη ασφαλής (Υπόσχεται γρήγορα κέρδη, φαίνεται ύποπτο).
 - VII. **<https://trusted-travel.com>**
✓ Ασφαλής (Έχει https:// και σχετίζεται με γνωστές ταξιδιωτικές συναλλαγές).
 - VIII. **<http://cheap-tickets-online.net>**
✗ Μη ασφαλής (Δεν έχει https://, το όνομα είναι ύποπτο).
 - IX. **<https://www.my-safe-bank.com>**
✓ Ασφαλής (Έχει https:// και μοιάζει με τράπεζα).
 - X. **<http://random-sales123.org>**
✗ Μη ασφαλής (Δεν έχει https:// και είναι άγνωστη ιστοσελίδα).
- Ζητήστε τους να αποφασίσουν αν η κάθε ιστοσελίδα είναι ασφαλής ή όχι.
Για κάθε ασφαλή ιστοσελίδα σηκώνουν την πράσινη σελίδα τους
Αν τη θεωρούν μη ασφαλή, σηκώνουν την κόκκινη.

Δραστηριότητα: "Φύλακες της Κυψέλης" (ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΗ)

Σκοπός: Να ενισχυθεί η κριτική σκέψη των παιδιών σχετικά με τις διαδικτυακές συναλλαγές.

1. Διαδικασία:

- Διαβάστε στα παιδιά τις «καταστάσεις».
- Αν η συναλλαγή είναι ασφαλής, τα παιδιά σηκώνουν το πράσινη σελίδα (από την προηγούμενη δραστηριότητα) αν δεν είναι, δεν κάνουν τίποτα – όπως ακριβώς πρέπει να λειτουργούν στις διαδικτυακές τους συναλλαγές.

Παραδείγματα Καταστάσεων:

- Κατάσταση: Θέλεις να αγοράσεις ένα παιχνίδι από μια ιστοσελίδα που έχει λουκετάκι και https://.
 Ασφαλής.
- Κατάσταση: Μια ιστοσελίδα σου ζητά να στείλεις τον αριθμό της κάρτας σου και το PIN μέσω email.
 Μη ασφαλής.
- Κατάσταση: Χρησιμοποιείς μια προπληρωμένη κάρτα για να πληρώσεις σε μια γνωστή ιστοσελίδα αγορών (π.χ., Amazon).
 Ασφαλής.
- Κατάσταση: Μια ιστοσελίδα σου προσφέρει δωρεάν αγαθά αν συμπληρώσεις τα τραπεζικά σου στοιχεία.
 Μη ασφαλής.
- Κατάσταση: Θέλεις να πληρώσεις έναν λογαριασμό μέσω της επίσημης ιστοσελίδας του οργανισμού (π.χ., ΔΕΗ).
 Ασφαλής.
- Κατάσταση: Βλέπεις μια διαφήμιση που υπόσχεται ότι θα κερδίσεις ένα iPhone αν συμπληρώσεις τα προσωπικά σου στοιχεία σε μια φόρμα.
 Μη ασφαλής.
- Κατάσταση: Η ιστοσελίδα που επισκέπτεσαι έχει πολλές διαφημίσεις που αναβοσβήνουν και σου ζητά να κατεβάσεις ένα αρχείο για να συνεχίσεις.

✗ Μη ασφαλής.

- Κατάσταση: Η ιστοσελίδα σου ζητά διπλή επιβεβαίωση μέσω SMS πριν ολοκληρώσεις μια πληρωμή.

✓ Ασφαλής.

- Κατάσταση: Θέλεις να κάνεις μια αγορά σε μια ιστοσελίδα που έχει γραφικά και σύνδεσμοι που φαίνονται «σπασμένοι» (broken links).

✗ Μη ασφαλής.

- Κατάσταση: Η ιστοσελίδα σου προσφέρει δυνατότητα πληρωμής μέσω γνωστών υπηρεσιών, όπως το PayPal.

✓ Ασφαλής.

6. Αξιολόγηση Μαθητών (10 λεπτά)

- Προσκαλέστε τα παιδιά να ανοίξουν τα βιβλία τους στις σελ. 5-6 και να απαντήσουν στις:

Ερωτήσεις Κατανόησης:

1. Λαμβάνεις ένα email που λέει ότι κέρδισες ένα μεγάλο δώρο και σου ζητά να δώσεις τον κωδικό σου. Τι κάνεις;
Απάντηση:
2. Ένας φίλος σου ζητάει τον κωδικό σου για έναν παιχνίδι. Τι κάνεις;
Απάντηση:
3. Θέλεις να κάνεις μια αγορά στο διαδίκτυο, αλλά η ιστοσελίδα δεν έχει «https». Τι κάνεις;
Απάντηση:
4. Σύνδεσαι σε ένα δημόσιο Wi-Fi για να ελέγξεις τον τραπεζικό σου λογαριασμό. Είναι αυτό ασφαλές; Αν όχι, τι πρέπει να κάνεις;
Απάντηση:
5. Πώς είναι ένας ισχυρός κωδικός;
α) Είναι εύκολος να τον θυμάσαι.
β) Περιέχει γράμματα, αριθμούς και σύμβολα.
γ) Είναι ίδιος για όλους τους λογαριασμούς.
6. Τι πρέπει να κάνεις αν λάβεις ένα ύποπτο email που σου ζητάει προσωπικά στοιχεία;
α) Να απαντήσεις αμέσως.
β) Να το αγνοήσεις και να ενημερώσεις έναν ενήλικα.
γ) Να δώσεις τα στοιχεία αν φαίνεται σημαντικό.
7. Τι είναι το **phishing**;
α) Ένα παιχνίδι στο διαδίκτυο.
β) Μια προσπάθεια να κλέψουν τα δεδομένα σου, με ψεύτικα μηνύματα.
γ) Ένας τρόπος να δημιουργήσεις κωδικό.
8. Ποιος είναι ένας ισχυρός κωδικός;
α) 123456.
β) M3l1ssa@2025.
γ) password.

7. Σύνοψη και Ανασκόπηση (5 λεπτά)

Σύνοψη:

- Πείτε στα παιδιά, ανακεφαλαιώνοντας::
 - Η διαδικτυακή ασφάλεια είναι σημαντική για να προστατεύουμε τα δεδομένα μας και τα χρήματά μας.
 - Ένας ισχυρός κωδικός είναι το πρώτο βήμα για την προστασία μας.
 - Πρέπει να είμαστε προσεκτικοί με τα emails και τις ιστοσελίδες που επισκεπτόμαστε. Ελέγχουμε πάντα την πηγή πριν δώσουμε προσωπικά στοιχεία. Ελέγχουμε το σύμβολο «https» και αποφεύγουμε δημόσια Wi-Fi για αγορές.

Αναστοχασμός:

- Ρωτήστε τους και ας γράψουν τις απαντήσεις τους στη σελ.8 του βιβλίου τους στην άσκηση: Αναστοχασμός
 1. Τι έμαθες σήμερα για την ασφάλεια στις διαδικτυακές συναλλαγές;
 2. Ποιες συνήθειες θα αλλάξεις για να προστατεύεις καλύτερα τα δεδομένα σου;
 3. Πώς μπορείς να βοηθήσεις έναν φίλο σου να προστατευτεί στο διαδίκτυο;

8. Επίλογος (5 λεπτά)

Εδώ φτάνει στο τέλος του το ταξίδι σας στον κόσμο των μελισσών και της οικονομίας. Μάθατε και μοιραστήκατε πολλά μυστικά από την κοινωνία των μελισσών με τους μαθητές σας. Χτίσαμε τη δική σας κυψέλη και εσείς, σαν τη Βασίλισσα, είχατε ένα σμήνος εργατικών μελισσών που υποστήριξαν με περισσή εργατικότητα την ανάπτυξη και την προστασία της κυψέλης σας.

Εύγε!!!!

- Αποχαιρετίστε τις μελισσούλες σας, διαβάζοντας το ακόλουθο κείμενο:

Μπράβο, Σούπερ Φύλακες της Κυψέλης!

Τα καταφέρατε!

Σας αξίζει ένα βραβείο και οι μέλισσες σας το προσφέρουν. Ανοίξτε το βιβλίο σας στη σελ. 12., για να το πάρετε.



Θυμάστε όταν ξεκινήσατε αυτό το ταξίδι; Ήσασταν μόνο παιδιά που ήθελαν να μάθουν για τα χρήματα.

Τώρα;

Είστε πραγματικοί Φύλακες του Μέλλοντος!

Τι μάθατε από τις Μέλισσες;

Οι μέλισσες σάς έδειξαν τα πάντα:

- Να εργάζεστε με συνέπεια, στόχους και πρόγραμμα – όπως συλλέγουν νέκταρ και φροντίζουν την κυψέλη, κάθε μέρα
- Να επιλέγετε σοφά – όπως διαλέγουν τα αποδοτικότερα λουλούδια
- Να αποταμιεύετε – όπως φυλάνε μέλι για τον χειμώνα
- Να τολμάτε να επενδύετε – όπως πετούν μακριά για μεγαλύτερη ανταμοιβή (περισσότερο νέκταρ)
- Να προστατεύετε ό,τι είναι πολύτιμο για εσάς– όπως οι φύλακες φυλάνε την κυψέλη

Γιατί οι Μέλισσες είναι τόσο Σπουδαίες;

Ξέρετε κάτι; Οι μέλισσες δεν σώζουν μόνο την κυψέλη τους. Σώζουν ΟΛΟ τον κόσμο!

Χωρίς μέλισσες:

- Δεν θα είχαμε λουλούδια
- Δεν θα είχαμε φρούτα
- Δεν θα είχαμε λαχανικά

Ο πλανήτης μας θα ήταν γκρίζος και άδειος.

Οι μέλισσες είναι μικροί ήρωες που κρατούν τη φύση ζωντανή!

Και τώρα, κι εσείς είστε ήρωες – ήρωες που ξέρουν πώς να φροντίζουν το μέλλον τους!

Τι μπορείτε να κάνετε ΤΩΡΑ;

Το ταξίδι τελείωσε, αλλά ... η περιπέτεια μόλις αρχίζει!

Είστε πια υπεύθυνοι, απέναντι:

Στην τσέπη σας:

- Ξέρετε πώς να διαχειρίζεστε τα χρήματά σας
- Μπορείτε να παίρνετε σοφές αποφάσεις
- Καταλαβαίνετε τη διαφορά μεταξύ ανάγκης και επιθυμίας

Στο σπίτι σας:

- Μπορείτε να φτιάξετε τον κουμπαρά σας
- Να βάλετε στόχους και να τους πετύχετε
- Να βοηθήσετε την οικογένειά σας με τις επιλογές

Στο διαδίκτυο:

- Είστε φύλακες της ψηφιακής σας κυψέλης
- Προστατεύετε τα δεδομένα σας σαν πραγματικοί σούπερ-ήρωες
- Δεν πέφτετε στις παγίδες των απατεώνων

Το Μήνυμα της κυψέλης

Οι μέλισσες σάς στέλνουν ένα τελευταίο μήνυμα:

"Ε, ψιτ! Μικροί φύλακες, έχετε μάθει τα μυστικά μας. Τώρα πηγαίνετε και χτίστε τη ΔΙΚΗ ΣΑΣ κυψέλη – μια κυψέλη γεμάτη όνειρα, στόχους και ασφάλεια. Θυμηθείτε: κάθε μεγάλη κυψέλη ξεκινά με μια μικρή σταγόνα μέλι. Κι εσείς, με τις γνώσεις που έχετε τώρα, μπορείτε να φτιάξετε κάτι ΑΠΙΣΤΕΥΤΟ!"

Και ... ένα τελευταίο μυστικό...

Ξέρετε ποιο είναι το πιο σημαντικό μυστικό από όλα;
Δεν είναι τα χρήματα. Είναι η ΓΝΩΣΗ.

Τα χρήματα μπορεί να τελειώσουν. Η γνώση, όμως, μένει για πάντα.
Και τώρα που ξέρετε πώς δουλεύουν τα χρήματα, πώς να επιλέγετε, πώς να προστατεύετε – αυτή η γνώση θα σας ακολουθεί σε όλη σας τη ζωή!

Υπόσχεση

Όπως οι μέλισσες υπόσχονται να φροντίζουν τη φύση, έτσι κι εσείς μπορείτε να υποσχεθείτε: (τα παιδιά λένε όλα μαζί, δυνατά)

"Υπόσχομαι, στον εαυτό μου:

-  **Να θυμάμαι όσα έμαθα από τις μέλισσες.**
-  **Να διαχειρίζομαι με σοφία και στρατηγική τα χρήματά μου.**
-  **Να σκέφτομαι πριν αποφασίσω.**
-  **Να προστατεύω τους πόρους μου, και**
-  **Να φροντίζω το μέλλον μου,**

- όπως οι μέλισσες φροντίζουν την κυψέλη τους."

Και θυμηθείτε:

Κάθε φορά που βλέπετε μια μέλισσα να πετά από λουλούδι σε λουλούδι, σκεφτείτε:

"Αυτή η μικρή μέλισσα μας δίδαξε κάτι τεράστιο. Μας δίδαξε πώς να φτιάχνουμε το μέλλον μας – μια σταγόνα τη φορά."

Ευχαριστούμε, μέλισσες!

Το ταξίδι τής κυψέλης ολοκληρώθηκε.
Το ΔΙΚΟ ΣΑΣ ταξίδι μόλις άρχισε.

Καλή πτήση, Φύλακες της Κυψέλης!

Και μην ξεχνάτε: Οι μέλισσες θα είναι πάντα δίπλα σας, να σας θυμίζουν τα μυστικά της σοφίας, της συνέπειας, της προσαρμοστικότητας, της στρατηγικής σκέψης, της συνεργασίας και της προστασίας!

➤ **Κλείστε την ενότητα λέγοντας:**

«Η ασφάλεια στο διαδίκτυο είναι το πιο σημαντικό εργαλείο για να προστατεύσουμε τα προσωπικά μας δεδομένα και να αποφύγουμε τις παγίδες. Όπως οι μέλισσες συνεργάζονται για να προστατεύσουν την κυψέλη τους, έτσι κι εμείς πρέπει να είμαστε προσεκτικοί και υπεύθυνοι.

Να θυμάστε: Αν κάτι φαίνεται ύποπτο, μην το εμπιστευτείτε. Είστε πλέον οι φύλακες της δικής σας ψηφιακής κυψέλης. Με τα εργαλεία που αποκτήσατε μπορείτε να προστατεύετε τον εαυτό σας και τους γύρω σας. Με εξυπνάδα και προσοχή, τίποτα ύποπτο δεν μπορεί να σας ξεγελάσει!»

Πριν συνδεθείς, σκέψου...

- Είναι ασφαλές;
- Ξέρω ποιος μου το έστειλε;
- Θυμάμαι τον κανόνα της κυψέλης;

9. Σύνδεση με το FCF και το ΚΠΔ:

Η ενότητα «**Ασφάλεια στη Σύγχρονη Ζωή – Διαδικτυακές Συναλλαγές και Προστασία**» ευθυγραμμίζεται με τους στόχους του **Financial Competence Framework for Children and Youth (OECD–EC, 2023)** και ενισχύει τις **ψηφιακές και κοινωνικές δεξιότητες** του ΚΠΔ. Διδάσκει στα παιδιά όχι μόνο τη βασική οικονομική προστασία, αλλά και την αναγκαία **ψηφιακή υπευθυνότητα**, που είναι θεμέλιο για την οικονομική τους αυτονομία στο μέλλον. Ο μαθητής είναι σε θέση να:

4.4.195. Εξηγεί τους λόγους για τους οποίους είναι σημαντικά απλά στοιχεία ασφάλειας, όπως οι κωδικοί πρόσβασης, το αναγνωριστικό προσώπου, τα δακτυλικά αποτυπώματα και οι κωδικοί PIN (π.χ. για την προστασία του και την αποφυγή του να πέσει θύμα διαδικτυακής απάτης/εξαπάτησης)

4.4.196 Μπορεί να εντοπίσει συνήθεις χρηματοοικονομικές απάτες και εξαπατήσεις (όπως κρυφές ματιές την ώρα που το θύμα στέκεται στο μηχάνημα, κατασκοπευτικό λογισμικό, ηλεκτρονικό ψάρεμα, παραπλανητική ανακατεύθυνση προς πλαστό ιστότοπο κ.λπ.) και τα μέσα για την προστασία από αυτές

4.4.197 Μπορεί να αναγνωρίσει προειδοποιητικά σήματα απάτης («κόκκινες σημαίες») (όπως προσφορές τύπου «πολύ καλό για να είναι αληθινό», επενδυτικές ευκαιρίες «μηδενικού κινδύνου», πίεση για άμεση πραγματοποίηση αγοράς κ.λπ.)

4.4.198 Εφαρμόζει με αυτοπεποίθηση τις βασικές διαδικασίες ασφάλειας στο διαδίκτυο (π.χ. φυλάσσει με ασφάλεια τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα και τους κωδικούς πρόσβασης, χρησιμοποιεί ισχυρούς και διαφορετικούς κωδικούς πρόσβασης, επικαιροποιεί τακτικά τους κωδικούς πρόσβασης και αποφεύγει να τους κοινοποιεί κ.λπ.)

4.4.203 Γνωρίζει ότι δεν είναι αξιόπιστες όλες οι πηγές πληροφοριών σχετικά με τα οικονομικά ζητήματα

4.4.204 Είναι σε θέση να αναγνωρίζει αμερόληπτες πηγές πληροφόρησης για χρηματοοικονομικά θέματα (π.χ. από δημόσιες αρχές ή άλλες ανεξάρτητες πηγές) και να τις διακρίνει από τις διαφημιστικές εμπορικές ανακοινώσεις.

Όπως οι μέλισσες **φρουρούν την κυψέλη** και αποτρέπουν τις εισβολές, έτσι και οι μαθητές μαθαίνουν να **προστατεύουν τη «ψηφιακή τους κυψέλη»**. Καλλιεργείται:

- η **εγρήγορση** απέναντι σε κινδύνους (όπως οι phishing απάτες),
- η **κριτική σκέψη** απέναντι σε ύποπτες πληροφορίες,
- και η **προσωπική ευθύνη** για την ασφάλεια των οικονομικών και προσωπικών τους δεδομένων.

Αυτές οι δεξιότητες αποτελούν βασικά στοιχεία **οικονομικής ευφυΐας** στον 21ο αιώνα, όπου η **ψηφιακή οικονομία** είναι αναπόσπαστο μέρος της καθημερινότητας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: Παραδείγματα Κωδικών και Οδηγίες Δημιουργίας

1. Παραδείγματα Αδύναμων και Ισχυρών κωδικών

✗ ΑΔΥΝΑΜΟΙ ΚΩΔΙΚΟΙ (Μην τους χρησιμοποιείς ΠΟΤΕ!)

Αδύναμος Κωδικός	Γιατί είναι Αδύναμος
123456	Μόνο αριθμοί, πολύ απλός, ο πιο συχνός κωδικός στον κόσμο!
password	Η λέξη "κωδικός" - το πρώτο που δοκιμάζουν οι χάκερ!
qwerty	Τα πρώτα γράμματα του πληκτρολογίου - πολύ εύκολο!
12345678	Αριθμοί στη σειρά - κανένας δεν ξεγελιέται!
iloveyou	Συνηθισμένη φράση, μόνο μικρά γράμματα
maria2015	Όνομα + χρονολογία (συχνά γέννησης) - εύκολο να το μαντέψουν
football	Μια λέξη από το λεξικό, χωρίς αριθμούς ή σύμβολα
111111	Επανάληψη του ίδιου αριθμού
abc123	Πολύ προβλέψιμος συνδυασμός
admin	Πολύ συχνός, ειδικά για λογαριασμούς διαχειριστών

✓ ΙΣΧΥΡΟΙ ΚΩΔΙΚΟΙ (Αυτοί προστατεύουν!)

Ισχυρός Κωδικός	Γιατί είναι Ισχυρός	Πώς να τον θυμηθείς
M3l!ssa@2025	Κεφαλαία, πεζά, αριθμοί, σύμβολα	"Μέλισσα" με αντικαταστάσεις: ε→3, ι→!, σ→\$, + έτος
K0mb@r@5-Me!	13 χαρακτήρες, μείγμα όλων	"Κουμπάρας Μέλι" με αλλαγές: ο→0, α→@, σ→5
Ky#3lh_2025!	Σύμβολα, αριθμοί, μείγμα	"Κυψέλη" με: ψ→γ, ε→3, προσθήκη κάτω παύλας_, έτος, και !
P3t@wM@kr!@	12 χαρακτήρες, σύνθετος	"Πετάω Μακριά" με αντικαταστάσεις

Ισχυρός Κωδικός	Γιατί είναι Ισχυρός	Πώς να τον θυμηθείς
N3kt@r-L0ul0ud!	Μακρύς, περίπλοκος	"Νέκταρ Λουλούδι" με: e→3, α→@, ο→0
\$oFh_Mel!55@s	Σύμβολα στην αρχή	"Σοφή Μέλισσα" με πολλές αλλαγές
Th#5@vr05-2025	15 χαρακτήρες	"Θησαυρός" αντικαθιστάς: η→#, α→@, ο→0

2. Οδηγίες Δημιουργίας Ισχυρού Κωδικού

Βασικοί Κανόνες

Ένας ισχυρός κωδικός ΠΡΕΠΕΙ να έχει:

- ✓ Τουλάχιστον 8 χαρακτήρες (όσο πιο μακρύς, τόσο πιο ασφαλής - καλύτερα 12+)
- ✓ Κεφαλαία γράμματα (A, B, C, D...) (Λατινικούς χαρακτήρες)
- ✓ Πεζά γράμματα (a, b, c, d...) (Λατινικούς χαρακτήρες)
- ✓ Αριθμούς (0, 1, 2, 3...)
- ✓ Ειδικά σύμβολα (@, #, !, \$, %, &, *)

Μέθοδος 1: Η Μέθοδος της Φράσης

Βήμα 1: Σκέψου μια φράση που θυμάσαι εύκολα

Παράδειγμα: "Οι μέλισσες πετούν στα λουλούδια"

Βήμα 2: Πάρε τα πρώτα γράμματα των λέξεων

Ομπστλ → Ompstl

Βήμα 3: Αντικατέστησε κάποια γράμματα με αριθμούς και σύμβολα

Ompstl → 0mp\$tL

Βήμα 4: Πρόσθεσε αριθμούς (π.χ. έτος) και σύμβολο

0mp\$tL → 0mp\$tL-2025!

Τελικός Κωδικός: 0mp\$tL-2025! 

Μέθοδος 2: Η Μέθοδος της αντικατάστασης

Βήμα 1: Διάλεξε μια λέξη που σημαίνει κάτι για σένα

Παράδειγμα: "Κυψέλη"

Βήμα 2: Γράψε τη λέξη με λατινικούς χαρακτήρες

Kypseli

Βήμα 3: Αντικατέστησε γράμματα με παρόμοια σύμβολα/αριθμούς

y → #

p → P (κεφαλαίο)

s → \$

e → 3

l → L

i → !

Βήμα 4: Πρόσθεσε αριθμό και σύμβολο

K#P\$3L! → K#P\$3L!_2025

Τελικός Κωδικός: K#P\$3L!_2025 

Μέθοδος 3: Η Μέθοδος των «Τριών Λέξεων»

Βήμα 1: Διάλεξε 3 τυχαίες λέξεις που δεν σχετίζονται

Παράδειγμα: Μέλι - Ουρανός - Ποδήλατο

Βήμα 2: Συνδυασμός με αλλαγές

Meli-Ouranos-Podilato

Βήμα 3: Αντικαταστάσεις

M3li-0ur@n0\$-Pod!L@to

Βήμα 4: Πρόσθεσε έτος

M3li-0ur@n0\$-Pod!L@to25

Τελικός Κωδικός: M3li-0ur@n0\$-Pod!L@to25 

Συνηθισμένες Αντικαταστάσεις

Γράμμα	Μπορεί να γίνει
.	@, 4
l	3
!	!, 1
o	0
\$	\$, 5
7	7, +
8	8
1	1

3. Τι ΝΑ ΑΠΟΦΕΥΓΕΙΣ

Μην χρησιμοποιείς:

- Το όνομά σου
- Την ημερομηνία γέννησής σου
- Τα ονόματα μελών της οικογένειάς σου
- Το όνομα του κατοικίδιού σου
- Τη διεύθυνσή σου
- Τον αριθμό τηλεφώνου σου
- Συνηθισμένες λέξεις από το λεξικό
- Τον ίδιο κωδικό παντού
- Προφανείς αλληλουχίες (123, abc)
- Επαναλαμβανόμενους χαρακτήρες (1111, 0000, @@@@)

4. Πώς να θυμάσαι τους κωδικούς σου

✓ Γράψε υπόμνηση (ΟΧΙ ΤΟΝ ΚΩΔΙΚΟ!)

Αντί για: "Ο κωδικός μου είναι M3l!ssa@2025"

Γράψε: "Η αγαπημένη μου λέξη με αλλαγές + φέτος"

✓ Χρησιμοποίησε μια βασική φράση και άλλαξέ τη για κάθε ιστοσελίδα

Βασικό: M3l!ssa

Για Gmail: M3l!ssa_Gm@!L

Για σχολείο: M3l!ssa_ſch00L

✓ Εξασκήσου στον κωδικό πληκτρολογώντας τον 5 φορές

✓ Μην τον μοιράζεσαι με ΚΑΝΕΝΑΝ (ούτε με τον καλύτερό σου φίλο!)

5. Έλεγχος ισχύος κωδικού

Ρώτα τον εαυτό σου:

1. Είναι τουλάχιστον 8 χαρακτήρες; → ΝΑΙ ✓
2. Έχει κεφαλαία και πεζά; → ΝΑΙ ✓
3. Έχει αριθμούς; → ΝΑΙ ✓
4. Έχει σύμβολα (@, #, !, κλπ.); → ΝΑΙ ✓
5. Είναι λέξη του λεξικού; → ΟΧΙ ✓
6. Έχει προσωπικές πληροφορίες; → ΟΧΙ ✓
7. Τον χρησιμοποιώ αλλού; → ΟΧΙ ✓

Αν όλες οι απαντήσεις είναι τσεκαρισμένες με ✓ → Έχεις ΙΣΧΥΡΟ κωδικό!

6. Χρυσοί Κανόνες

Ένας κωδικός = Ένας λογαριασμός (Μην χρησιμοποιείς τον ίδιο παντού!)

Άλλαξε τους κωδικούς σου κάθε 6 μήνες

Μην τους γράφεις σε χαρτάκια που μπορεί να δουν άλλοι

Μην τους στέλνεις ποτέ με email ή μήνυμα

Αν νομίζεις ότι κάποιος τον μαντέψει, άλλαξέ τον ΑΜΕΣΩΣ!

Θυμήσου: Ο κωδικός σου είναι σαν το μυστικό χορό των μελισσών - μόνο ΕΣΥ πρέπει να τον ξέρεις!